

ระเบียบกรรมการขนส่งทางบก

ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมาย

ว่าด้วยรถยนต์สำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑

เนื่องด้วยสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยขอให้กระทรวงคมนาคม พิจารณาจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ และคณะทำงานพิจารณาแก้ไข ปัญหาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการซึ่งแต่งตั้งโดยกระทรวงคมนาคม ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๑ พิจารณาแล้วมีมติ ให้กรรมการขนส่งทางบกออกระเบียบเพื่อกำหนดแนวทางให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติ ในการออกใบอนุญาตขับรถให้แก่คนพิการ โดยให้มีข้อจำกัดการใช้รถระบุไว้ใน ใบอนุญาตขับรถและการแสดงเครื่องหมายคนพิการไว้ที่ตัวรถ ฉะนั้น เพื่อให้ การดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถสำหรับคนพิการตามมติของคณะทำงาน ดังกล่าว เป็นไปด้วยความเหมาะสมและถูกต้องตามหลักวิชาการแพทย์ โดยคำแนะนำ และความเห็นของคณะกรรมการแพทยสภา ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๐ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ กรรมการขนส่งทางบกจึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการ เกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์สำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือเวียน หรือคำสั่งอื่นใด ซึ่งขัดแย้งกับที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้เป็นอันยกเลิก และให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ การยื่นคำขอ หลักฐานประกอบคำขอ และการดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถตามระเบียบนี้ หากไม่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้ดำเนินการตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๖

ข้อ ๕ ให้นายทะเบียนพิจารณาออกใบอนุญาตหรือต่ออายุใบอนุญาตชั่วคราวสำหรับคนพิการ ดังต่อไปนี้

- (๑) คนหูหนวกหรือหูตึง
- (๒) คนตาพิการหรือตาบอดหนึ่งข้าง
- (๓) คนพิการที่แขน ขา หรือลำตัว

ข้อ ๖ ให้ตรวจและทดสอบความรู้ความสามารถในการขับรถ สำหรับการดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) การออกใบอนุญาตขับรถ ยกเว้นใบอนุญาตขับรถระหว่างประเทศ สำหรับรถยนต์ส่วนบุคคลหรือรถจักรยานยนต์

(๒) การต่ออายุใบอนุญาตขับรถ

ข้อ ๗ ในการออกใบอนุญาตหรือต่ออายุใบอนุญาตขับรถให้แก่คนพิการ ให้นายทะเบียนไม่น้อยกว่าสองคนตรวจและทดสอบ และวินิจฉัยเบื้องต้น ดังนี้

- (๑) กรณีคนหูหนวกหรือหูตึง

ให้ทดสอบโดยการสนทนาตามปกติ หากผู้เข้ารับการทดสอบไม่สามารถได้ยิน หรือไม่สามารถสื่อสารกับนายทะเบียนได้ แม้ว่าจะใช้เครื่องช่วยฟัง

หรือไม่ก็ตาม ให้ถือว่าเป็นคนที่หูหนวกหรือหูตึง แล้วจึงให้ทำการทดสอบตามข้อ ๘ ต่อไป

กรณีที่ผู้เข้ารับการทดสอบโต้แย้งว่าตนมิได้เป็นคนหูหนวกหรือหูตึง ให้นำใบรับรองแพทย์จากแพทย์เฉพาะทางมาแสดงยืนยันได้

(๒) กรณีคนตาพิการหรือตาบอดหนึ่งข้าง

ให้ทำการทดสอบความสามารถในการมองเห็นของตาแต่ละข้าง โดยวิธีการใช้แผ่นทดสอบมาตรฐาน (Snellin's test chart) ที่ระยะห่าง ๖ เมตร โดยผู้เข้ารับการทดสอบสามารถใส่แว่นตาหรือเลนส์สัมผัสขณะทำการทดสอบได้ หากผลการทดสอบปรากฏว่าตาข้างใดข้างหนึ่งมองเห็นได้น้อยกว่า ๖/๖๐ ถือว่าตาข้างนั้นพิการหรือบอด และในกรณีที่ผู้เข้ารับการทดสอบมีตาพิการหรือบอดหนึ่งข้าง และข้างที่ไม่พิการหรือบอดสามารถมองเห็นได้ไม่น้อยกว่า ๖/๑๒ ให้ถือว่าผ่านการทดสอบแล้วจึงให้ทำการทดสอบตามข้อ ๘ ต่อไป

หากผู้เข้ารับการทดสอบมีปัญหาเกี่ยวกับสายตา เช่น สายตาสั้น เป็นต้น และไม่ได้ใส่แว่นตาหรือเลนส์สัมผัส เป็นผลให้ไม่สามารถผ่านการทดสอบ ให้แนะนำให้ไปพบจักษุแพทย์เพื่อตรวจวัดสายตาประกอบแว่นหรือใส่เลนส์สัมผัส แล้วให้กลับมาทดสอบแก้ตัวใหม่

บุคคลที่มีสายตาพิการหรือตาบอดหนึ่งข้าง ต้องมีใบรับรองแพทย์จากจักษุแพทย์ เพื่อยืนยันว่าสายตาข้างที่ไม่พิการหรือบอด มีความกว้างของลานสายตาอย่างน้อย ๑๒๐ องศา ในแนวนอน และอย่างน้อย ๒๐ องศาในแนวตั้ง โดยใช้วัตถุในการทดสอบสีขาว ขนาด ๓ มิลลิเมตร ที่ระยะห่าง ๐.๓๓ เมตร มาแสดงยืนยันและประกอบคำขอรับใบอนุญาตขับรถด้วย

(๓) กรณีคนพิการที่แขน ขา หรือลำตัว

ให้นายทะเบียนพิจารณาสภาพร่างกายและทำการทดสอบความสามารถของร่างกายในการควบคุมบังคับรถก่อน หากเห็นว่าสามารถควบคุมบังคับรถได้อย่างปลอดภัย ให้ทำการทดสอบตามข้อ ๘ ต่อไป

ข้อ ๘ หลักเกณฑ์ วิธีการ และการวินิจฉัยผลการทดสอบ หรือยกเว้นการทดสอบสายตา ทดสอบข้อเขียน และทดสอบขับรถ ให้เป็นไปตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๖

การทดสอบในกรณีของคนหูหนวกหรือหูตึงที่ไม่สามารถสื่อสารทางวาจาและอ่านหรือเขียนหนังสือไม่ได้ ให้ผู้เข้ารับการทดสอบจัดหาล่ามภาษามือเพื่อช่วยให้สามารถดำเนินการทดสอบได้ และในการทดสอบข้อเขียนให้ล่ามแปลข้อสอบ แล้วให้ผู้เข้ารับการทดสอบตอบโดยการทำเครื่องหมายที่คำตอบด้วยตนเอง และให้ผู้ทำการทดสอบบันทึกในกระดาษคำตอบว่า “สอบโดยใช้ล่ามภาษามือ” พร้อมทั้งลงนามกำกับไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๙ การอนุญาตและข้อจำกัดการใช้ใบอนุญาต

(๑) ชนิดใบอนุญาตที่ออกหรือต่ออายุ

(ก) คนหูหนวกหรือหูตึง ให้นายทะเบียนพิจารณาออกใบอนุญาตขับรถชนิดชั่วคราว ชนิดหนึ่งปี หรือชนิดตลอดชีพได้

(ข) คนตาพิการหรือตาบอดหนึ่งข้าง ให้นายทะเบียนพิจารณาออกใบอนุญาตขับรถชนิดชั่วคราว หรือชนิดหนึ่งปี หรือตลอดชีพได้ แต่ในกรณีการขอรับใบอนุญาตขับรถทุกครั้งต้องนำใบรับรองของจักษุแพทย์ที่ระบุผลการวินิจฉัยถึง

สาเหตุและสภาพของตาข้างที่พิการหรือบอด พร้อมทั้งยืนยันว่าตาข้างที่ไม่พิการหรือบอดนั้นมีความกว้างของลานสายตอย่างน้อย ๑๒๐ องศาในแนวนอน และอย่างน้อย ๒๐ องศา ในแนวตั้ง โดยใช้วัตถุในการทดสอบ สีขาว ขนาด ๓ มิลลิเมตร ที่ระยะห่าง ๐.๓๓ เมตร และตาข้างที่ไม่พิการ หรือบอดมีลักษณะที่ไม่น่าจะเสื่อมสมรรถภาพในการมองเห็นลงอีกต่อไป เพื่อแสดงยืนยันและแนบประกอบคำขอรับใบอนุญาตขับรถด้วย

การขอเปลี่ยนประเภทใบอนุญาตขับรถจากชนิดชั่วคราวเป็นชนิดหนึ่งปี หรือจากชนิดหนึ่งปีเป็นชนิดตลอดชีพ หรือการต่อใบอนุญาตขับรถทุกครั้ง ให้ทำการทดสอบความสามารถในการมองเห็นของตาข้างที่ไม่พิการหรือบอด ตามหลักเกณฑ์และวิธีการในข้อ ๗ (๒) ด้วย หากสามารถผ่านการทดสอบจึงจะดำเนินการออกหรือต่ออายุใบอนุญาตขับรถให้ได้

(ค) คนพิการที่แขน ขา หรือลำตัว หากการพิการแบบคงที่ให้พิจารณาออกใบอนุญาตขับรถชนิดชั่วคราว ชนิดหนึ่งปี หรือชนิดตลอดชีพได้ แต่ในการขอเปลี่ยนประเภทใบอนุญาตขับรถจากชนิดชั่วคราวเป็นชนิดหนึ่งปี หรือชนิดหนึ่งปีเป็นชนิดตลอดชีพ หรือการต่อใบอนุญาตขับรถให้ทำการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม และทดสอบความสามารถของร่างกายในการควบคุมบังคับรถว่าสามารถขับรถได้อย่างปลอดภัยหรือไม่ และทดสอบขับรถก่อนออกหรือต่ออายุใบอนุญาตให้ทุกครั้งพร้อมทั้งต้องนำใบรับรองแพทย์ที่ระบุผลการวินิจฉัยว่า สภาพร่างกายไม่เป็นอุปสรรคต่อการขับรถ มาแสดงยืนยันและแนบประกอบการขอรับใบอนุญาตขับรถด้วย

(๒) ข้อจำกัดการใช้ใบอนุญาต

(ก) คนพิการทุกลักษณะซึ่งได้รับใบอนุญาตขับรถตามข้อ ๕ (๑) ต้องติดเครื่องหมายตราสัญลักษณ์สำหรับคนพิการที่ตัวรถที่ขับด้วย

แบบ ขนาด และตำแหน่งที่ติดเครื่องหมายตราสัญลักษณ์
สำหรับคนพิการ ให้เป็นไปตามแบบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดแนบท้ายระเบียบนี้

(ข) คนหูหนวกหรือหูตึง หรือบุคคลตาพิการหรือตาบอดหนึ่งข้าง
ต้องขับรถคันที่มีกระจกมองข้างทั้งที่ด้านซ้ายและด้านขวาของตัวรถเพื่อช่วยในการ
มองสภาพการจราจรด้านท้ายและด้านข้างนอกจากกระจกมองหลังภายในตัวรถด้วย

(ค) คนตาพิการหรือตาบอดหนึ่งข้าง ที่มีปัญหาการมองเห็นและ
จำเป็นต้องใส่แว่นตาหรือเลนส์สัมผัสขณะเข้ารับการทดสอบการมองเห็นตาม
ข้อ ๗ (๒) จึงสามารถผ่านการทดสอบ ให้กำหนดข้อจำกัดการใช้ใบอนุญาตขับรถ
ด้วยว่า ต้องใส่แว่นตาหรือเลนส์สัมผัสขณะขับรถ

(ง) ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถได้ดัดแปลงรถที่ใช้ให้มีความ
เหมาะสมกับสภาพร่างกายของตนเอง รถนั้นต้องเป็นรถที่ได้จดทะเบียนและผ่าน
การตรวจสภาพจากนายทะเบียนตามกฎหมายแล้วจึงอนุญาตให้ยื่นคำขอได้ และ
ให้มีข้อจำกัดการใช้ใบอนุญาต คือ ต้องขับเฉพาะรถคันที่ดัดแปลงนั้น หรือในกรณี
ที่นายทะเบียนเห็นว่าคนพิการนั้นจำเป็นต้องให้ขับเฉพาะรถบางลักษณะเท่านั้น เช่น
ขับเฉพาะรถเกียร์อัตโนมัติ หรือพวงมาลัยพาวเวอร์ เป็นต้น ก็ให้กำหนดข้อจำกัด
การใช้ใบอนุญาตไว้ด้วย

ให้นายทะเบียนบันทึกลักษณะความพิการของผู้ขอและข้อจำกัดการใช้
ใบอนุญาตขับรถไว้ด้วย โดยให้บันทึกไว้ด้านหลังต้นขั้วใบอนุญาตขับรถ ส่วนใน
ใบอนุญาตขับรถให้บันทึกเฉพาะข้อจำกัดในการใช้ใบอนุญาตขับรถ โดยด้านหน้า
ใบอนุญาตขับรถให้ทำเครื่องหมายดอกจัน (*) ต่อจากชนิดใบอนุญาตขับรถ เช่น
รถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว * รถยนต์ส่วนบุคคลหนึ่งปี * เป็นต้น และบันทึก

ข้อจำกัดการใช้ที่ดินด้านหลังใบอนุญาตขับรถ เช่น * ให้ใช้ได้เฉพาะรถเกียร์อัตโนมัติ*
ให้ใช้ได้เฉพาะรถคันที่ดัดแปลงสภาพหมายเลขทะเบียน พร-๑๐๖๕ กรุงเทพมหานคร
เป็นต้น

ข้อ ๑๐ การอบรมหรือแนะนำความรู้เกี่ยวกับการขับรถ

คนพิการซึ่งได้รับใบอนุญาตขับรถครั้งแรก ต้องเข้ารับการอบรมหรือ
คำแนะนำจากนายทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ของกรมการขนส่งทางบก เกี่ยวกับหลักการ
หรือข้อควรปฏิบัติในการขับรถอย่างปลอดภัย หรือข้อแนะนำเกี่ยวกับการใช้หรือ
ติดตั้งอุปกรณ์เพิ่มเติมเพื่อความปลอดภัย เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้การขับรถมีความ
ปลอดภัยทั้งต่อตนเอง และผู้ใช้รถใช้ถนนร่วมกัน ก่อนรับใบอนุญาตขับรถ

ข้อ ๑๑ ให้รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรมการขนส่งทางบก รักษาการ
ตามระเบียบนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๑

พงศ์กร เลาหวิเชียร

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

เครื่องหมายจราจรสำหรับคนพิการ

เครื่องหมายติดรถสำหรับคนพิการ

7

